

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม
เรื่อง เจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ในนโยบายด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐประการหนึ่ง คือ การเสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาคำสัตย์ของความเป็นข้าราชการ และความซื่อสัตย์สุจริตควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ไม่จำเป็นสร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากภาครัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อใช้เวลานาน ชำช้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน รวมทั้ง ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับโดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ และเห็นว่าจะต้องมีการแปลงนโยบายข้างต้นของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และเพื่อดำเนินการดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม จึงประกาศเจตจำนงการบริหารงานความสุจริต เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่มยึดถือปฏิบัติ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ข้อ ๑ : นโยบาย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม ขอกำหนดนโยบายในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม โดยมีประกาศแสดง “แสดงเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต” เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่มทุกระดับ ทุกคน ได้สำนึกตระหนัก และยึดถือปฏิบัติ

ข้อ ๒ : มาตรการและแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในอันที่จะสร้างและแสดงถึงความโปร่งใส ความพร้อมรับผิด ความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ความมีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ความมีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน และการมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- ๒.๑ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามแนวนโยบายของรัฐบาล
- ๒.๒ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล
- ๒.๓ ทำงานเป็นทีม
- ๒.๔ ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๖ ประการ
  - (๑) หลักนิติธรรม - ยึดหลักกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของทางราชการที่ชอบด้วยกฎหมาย
  - (๒) หลักคุณธรรม - ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
  - (๓) หลักความรับผิดชอบ - ตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบปฏิบัติงานอย่าง

เต็มกำลังความสามารถ ในตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละคน

(๔) หลักความคุ้มค่า – ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความคุ้มค่า คำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชนเป็นสำคัญ

(๕) หลักความโปร่งใส – ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการทำงานอย่างโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ตรงไปตรงมา ต้องไม่มีเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องไม่มีการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้น และสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้

(๖) หลักการมีส่วนร่วม – ในการทำงานให้รับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชน

๒.๕ ยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

ข้อ ๓ : กลุ่มเป้าหมาย ข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ทุกคน

ข้อ ๔ : วิธีดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนเจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ให้บรรลุตามนโยบาย มาตรการและแนวทางที่กำหนด องค์กรบริหารส่วนตำบลจะได้ดำเนินการ และขอกำหนดดังนี้

๔.๑ นำประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริตขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม แจงให้บุคลากรทุกคนรับทราบ

๔.๒ ประชาสัมพันธ์ประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต ขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบถึงเจตจำนงของหน่วยงาน ในช่องทางต่างๆ ได้แก่ ดิตบอร์ดประชาสัมพันธ์หน้าที่ทำการ อบต., ลงเว็บไซต์ของ อบต.หนองกุ่ม (www.nongkum.go.th)

ข้อ ๕ : การบังคับใช้

ให้ประกาศ “เจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต” ฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่
เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายธงชัย อินทร์ประเสริฐ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม

ที่ กจ ๗๔๙๐๑/-

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต

เรียน พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างทุกท่าน

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ในนโยบายด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐประการหนึ่ง คือ การเสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ และความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ของรัฐทุกระดับ บอย่างเคร่งครัด ยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ ที่ไม่จำเป็นสร้างภาระแก่ประชาชนเกินควรหรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากภาครัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อใช้เวลานาน ซ้ำซ้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน รวมทั้งปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับโดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ และเห็นว่าจะต้องมีการเปลี่ยนนโยบายข้างต้นของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และเพื่อดำเนินการดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม จึงประกาศเจตจำนงการบริหารงานความสุจริต เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่มยึดถือปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนเจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ให้บรรลุตามนโยบาย มาตรการและแนวทางที่กำหนด องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้ดำเนินการ และขอกำหนดดังนี้

๑. นำประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม แจ้งให้บุคลากรทุกคนรับทราบ

๒. ประชาสัมพันธ์ประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบถึงเจตจำนงของหน่วยงาน ในช่องทางต่างๆ ได้แก่ ดิตบอร์ดประชาสัมพันธ์หน้าทำการ อบต., ลงเว็บไซต์ของ อบต.หนองกุ่ม (www.nongkum.go.th)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นางนารถประภา คงวาสน์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม

-ดำเนินการ

(นายธงชัย อินทร์ประเสริฐ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม

แนวทางการปฏิบัติแนบท้ายตามประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

ด้วยปัจจุบันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้ถูกกำหนดเป็นกลยุทธ์สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตในเชิงรุกที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐได้ทราบถึงข้อบกพร่องต่างๆที่สะท้อนจากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ และนำมาปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม ปลอดจากการทุจริต ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ –๒๕๖๐ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม จึงขอประกาศแสดงเจตจำนงที่จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม มีความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต และพร้อมที่จะได้รับการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามเจตจำนงทั้งต่อเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานและสาธารณชนภายนอกหน่วยงาน ดังนี้

ข้อ ๑ เจตจำนงในการบริหารงานและนำหน่วยงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานและสาธารณชนภายนอกหน่วยงาน

เพื่อเป็นการแสดงความตั้งใจหรือคำมั่นที่จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต และความพร้อมที่จะได้รับการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามเจตจำนงที่ได้แสดงไว้

ข้อ ๒ นโยบายในการพัฒนาองค์กรให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

กำหนดขดบายในการพัฒนาองค์กรให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่มทุกคน มุ่งมั่นพัฒนาหน่วยงาน ให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ๖ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ด้านความโปร่งใส เป็นการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงการดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ด้วยความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) มุ่งเน้นการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดหลักความซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ อย่างเคร่งครัด

(๒) ให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานด้วยความโปร่งใส โดยยึดหลักความสุจริต เที่ยงธรรม ถูกต้อง ตรวจสอบได้ตามบทบัญญัติของกฎหมาย

(๓) ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักความถูกต้อง สุจริต โปร่งใสและเที่ยงธรรม

(๔) มุ่งเน้นการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เที่ยงธรรม รวดเร็ว โดยยึดหลักความถูกต้อง ตามกฎหมาย

๒.๒ ด้านความพร้อมรับผิด ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม มีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน พร้อมรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

(๑) มุ่งเน้นการขับเคลื่อนหน่วยงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โดยยึดหลักสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม พร้อมรับผิดชอบ

(๒) มุ่งมั่นในการบริหารงาน/ปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่ กระตือรือร้น มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพันธกิจ โดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบอย่างเคร่งครัด

๒.๓ ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม ปฏิบัติตนตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในการบริหารจัดการองค์กรเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการทุจริตเชิงนโยบาย

(๒) ยึดมั่นในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ไม่รับสินบนและการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการเอื้อประโยชน์ในการปฏิบัติงานโดยมิชอบ

๒.๔ ด้านวัฒนธรรมในองค์กร ส่งเสริมให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม ปฏิบัติตนตามแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) สร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่มไม่ทนต่อการทุจริต อับอายและเกรงกลัวต่อการทุจริต จนก่อให้เกิดวัฒนธรรมในการต่อต้านการทุจริตได้ตามหลักนิติธรรม ภาระรับผิดชอบโดยยึดหลักความถูกต้อง สุจริต โปร่งใสและเที่ยงธรรม

(๒) ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามแผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร

(๓) มีแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน โดยให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่มถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๒.๕ ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน มีระบบการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน ยึดหลักความถูกต้อง เป็นธรรม เท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และมีคุณธรรมในการปฏิบัติงานรวมถึงการบริหารงานภายในหน่วยงานให้เป็นที่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) มุ่งเน้นการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ด้วยความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม

(๒) มุ่งเน้นการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยยึดหลักคุณธรรม

(๓) มุ่งเน้นการบริหารงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

(๔) ให้ความสำคัญกับการมอบหมายงานในการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ และความรับผิดชอบด้วยความเป็นธรรม เท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ

(๕) ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยและส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงาน

๒.๖ ด้านการสื่อสารภายในหน่วยงาน เพื่อถ่ายทอดนโยบายทั้ง ๕ ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่มทรายและถือปฏิบัติ ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) สื่อสารประชาสัมพันธ์ในการถ่ายทอดนโยบายทั้ง ๕ ด้าน ให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญถึงการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ โดยวิธีการ/ช่องทางการสื่อสาร เช่น หนังสือสั่งการ การปิดประกาศ ประกาศทางเว็บไซต์ เป็นต้น

(๒) ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารสองทาง โดยการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบาย ๕ ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เช่น หนังสือแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมผู้บริหาร/พนักงาน เป็นต้น
